

NEŽA ZAJC

Pesmi

Krstna

I.

Nenadejano najdenje duha samopodobe –
na obrazu ves izvzet smrti:
bdenje, nemo moledovanje ob
speči materi pokojni.

Je zgolj poslednji upa hip,
preden pade nebes obsodba,
da več ni moč skrajšati moči ritma,
ne skrhanja metra, slutnje
brez kremenca odkrušenega
od bojevanja za glas-bo.

Saj še pred razneženostjo sluha
starodavnih strel kamnitih
sam pomagaš nositi
rahle odcvetele vence
brez misli ...

II.

Da nad jezerom gladino
sred zarje škrlatne vihre
pomagaš velikim ptičem
razmerje obarvanih peroti
izvzeto izraziti
kakor neskajenih peres tudi
pečat daljnosežne prerokbe
v vsakem letu ptice druge
ptice nove – vse utruditi
na svatbi podrediti čudenju.

Ohlapne stare zveze vse premagati,
imenovati črn obup,
v prisegi na skalpela izvir
ležem pod studenec krstni,
vse neodrešene utišam,
življenja z željo pišem.

Na cesto viharo blagoslov
pomeni na trpljenje posluh –
padec v tolmun rožnat
odsev iskre sem le smrtni
kamenček na stezi mrtvi
k žalostni Savici zalučan.

III.

Usmrčenje tuzemsko ali onstrangrobno
dano je le biti le, če živeti, misliti,
da krešejo se besede iz krvi
v razodevanje pogrebnih sledi
nedokončanih izživetih slutenj.

Zakaj ne verz, ne dah, ne pesnitev,
ne dnevi, ne sanje, osebe ljubljene
ne umanjajo, če jih kličeš;

Ne vračajo se živali mrtve.
Ne vstajajo brez gležnjev žrtve.
Plaz brez trpljenja vse zasuje.
Ne reši se presežnost slehernikove duše.

V belem novembru velike ptice
vzletajo v pramenih kot okrilje
mavrice nad jezerom ene in edine
zaledenele srage v spominu
blede nekoprneče pesmi Bogomile:

"Davno davno sem najprej dete v snu,
ki drselo je drselo tik pod tanko sled-gladino,
in potegnilo črto vedenja v nemo globočino
samevanja dovršenega miru."

Ljubezni

Še ostanek črke je poslušen
preiskovanje vere, ki ne kolne,
ko upodablja pretrudno
žalostno spet ljubljenje –
posvečeno je učenje moje,
enkrat zadržano za izpolnjeno.

Saj imena so sveta vrnjena
večno upodobljena krščena
v kači predrojtva
v lestvici od morja
v spevu o duši,
spokorjenost ljubezni je upravičena
v glagolu nedejanja, a prilike
o času razdajanja vrline
odreševanja v zemlji iz gore,
kamor legaš ne
brez brezčasne bolečine.

Motrenje

I.

Srce, razpadlo med petjem,
trpljenja, ki ga misliš,
v padanju med polja
na pleča sorazmernega štetja
sprevrženega bitja in
začetja obnemelosti kritja,

da vprašanj več ni iz daljav,
zavedaš se le umiranja
od preiskovanja ščitenja
zaveze, zveste in notranje
neizmernosti brez sanj.

II. 

Le nesprenevedanje zaradi smisla
osebnega razumevanja jezika
časa, oškodovanega od zrenja
prek poslednjih senc dobav.

Saj med vstajanjem vedno
pomenskost zatrepeče,
narod se iz mlačnosti vleče
nad valovanjem površja

med glasnimi mrtvimi,
utešnimi le veje nežno
od hladnih ujetih prividov,
ki mrmrajo mimobežno –

da kamen v grlu
ničesar željno pesem
breztalno napove:

da rešiš sebe pred vstajenjem,
odrežeš si jezik,
ker vedno od povsod-od nikjer
nezrcalno glasbo vidiš, ki trga
nepredahnjene strahove
ne še obnemelega srca.

Sam sestopaš v cerkev
ožjo, in ne daš nikoli
več se utelesiti.

Ne izdaš nikdar, kako
neomadeževana more
skala poroditi
imena gore
življenjski vir.

Vse so le obrazi
mračnosti Trojice.

III.

Med nepreštevni visi,
med neizmernimi obzorji
nezamolčano molči,
pred streho vhoda v domove
pretaka led blaženi
začetek klica,
daljšega od časa,
daljšega od spomina,
da iz goltanca
se nehlapna mlada
kri izlije:

ta žena je brezmaterna, in
stranska cesta vodi
v temačnosti šele vzhod
nepričakovanega morja,
oseka je povsod.

Da poslednjič zaplavaš,
da spet prikličeš
z neba ledeno vodo,
v kateri kakor
iskrenega moža
nagla sebe je utopitev –
za zanamce brez otrok
cerkveni je otok:

da Jeruzalem gori,
sveča za smrt cveti –
rojenje padlo je v kri.

IV.

Nepojmovan je svet,
preteklo tkivo,
razodet je le začetek –
premaknjen, da utelesi
še le križano ednino:

"Tam pred opno,
tam naproti meji gozdni,
tja se zavrtim,
kjer raste se od roba,
sredi jase s smrtnimi
pleše Božja volja,
zažge se slehernikov hip,
prepolovljeno je žrelo, in
nesreče utešni lik":

izbran med živimi si,
da enega med svetniki utešiš.

V.

Nazaj nazaj – veleti sebi je, in
umreti je le višje,
trpljenje vse svetlo je
v razosebljenem spominu
ničesar več ne slišiš,
razen udarcev prečiste –
od tam prihajajo hude
otežene molčeče – duše.

Od človeškega krika
nikdar več ni misliti,
razen v zavedanju krvi,
da generacija preskakuje
lastne bolesi tuje,
pepela, zemlje zlitja
s šepetanjem lastnim zbujaš
sežgano preveč podobnost
iz izbranega prahu:

v cerkvi – tedaj vse mine
gorje, sreča in bolest,
od povsod skeleči
pohlep – in
res samo v snu
zgane se korak Božji,
težji kot oklep:

skoraj bo že konec
pretanjenega služenja.

VI.

Saj ne tretjega življenja
in ne še ene vrnitve
v življenje srepo to
le naslednjega prihoda
čakati, da spremeni se
prostranstvo v telesno sočasje
in začetek konca
se več nikdar ne zdi,
saj traja v teles razbarvanje,
da ne uzre se več socvetje
belih belih žalnih dni,
ker padla je sekira
brezglasnega zavedanja,
da prvoosebnosti več ni,
odpihneš le še upanje,
stisneš ustnice z zobmi,
sveti le še kri,
padanja v središče
časa brez živih ljudi.

Bati se je samo
trajanja večne svetlobe
in pesmi o lepoti,
da v svoj
privede te brezzračni
tam spokoj.